

V Ě S T N Í K

ČESKOSLOVENSKÉ NÁRODNÍ RADY AMERICKÉ

Číslo 387

Říjen 1988

28. ŘÍJNA 1988

70. VÝROČÍ ZALOŽENÍ ČESKOSLOVENSKÉ REPUBLIKY

Přátelé,

Československá národní rada americká neustále připomíná veřejnosti československou tragedii. Nálepky jsou připomínkou svobodnému světu, že Československo je v sovětském zajetí a že Sověty se nevzdaly úmyslu šířit zlo do dalších území.

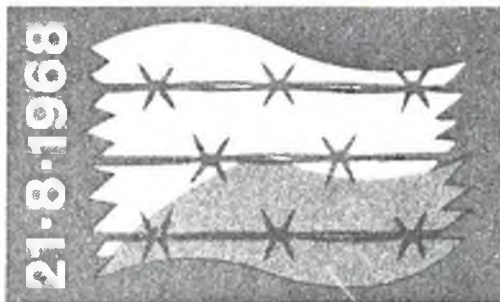
Letos, o dvacátém výročí sovětské invaze, západní tisk, radio a televise soustředily pozornost na události v Československu. Porovnáme-li jejich dnešní zpravodajství, pocítujeme v ČSNRA zadostiučinění, že naše zprávy o Československu byly po všechna léta správné a prozíravé. Rada svědomitě referovala o událostech ve svých časopisech, Věstníku a American Bulletinu a informovala Department of State, členy kongresu a osoby v důležitých úradech. Když Spojené státy podepsaly s 34 evropskými státy (včetně Sovětského svazu a Československa) Helsinskou dohodu o lidských právech, Rada dodávala americké delegaci na každé evropské konferenci, důležitá fakta o porušování úmluvy československou vládou. Naše dokumentační práce byla uznána Human Rights Commission naší vlády i Státním departmentem. Je to práce důležitá a jsme hrdi, že můžeme být nápomocni americké vládě v jejím úsilí za lidská práva.

Naše práce je náročná, stojí to peníze, i když členové předsednictva, oblastí a odboček pracují bez odměny, jediné, že mají to vědomí, že je to práce záslužná a nutná. Máme výdaje za vydávání publikací, Věstníku a American Bulletinu, a za různé úkoly, např. pomoc uprchlíkům.

Proto se obracíme opět s prosbou na Vás, abyste laskavě pamatovali na nás příspěvkem. Zašlete šek nebo money order na: Czechoslovak National Council of America, 2137 So. Lombard Ave., Cicero, Ill. 60650.

Používáním nálepek připomínáte veřejnosti osud Československa. Je na čase změnit naše heslo: "Sovětsí vojáci, jděte domů!" Jinak Gorbačevovi nevěříme.

CZECHOSLOVAKIA

STILL OCCUPIED!

CZECHOSLOVAK NATIONAL COUNCIL OF AMERICA

VESTNIK

October 1988

Organ of the Czechoslovak National Council of America

Published monthly (Except bi-monthly July-August)

Subscription \$5.00 - Outside U.S.A. \$6.00

Editor - O. Kovar

Office: 2137 So. Lombard Avenue, Cicero, Illinois 60650

Telephone: 656-1117

VĚSTNÍK

Říjen 1988

Orgán Československé národní rady americké

Vychází měsíčně (s výjimkou dvojčísla v červenci-srpnu)

Předplatné \$5.00 - Mimo USA \$6.00

Redaktorka - O. Kovářová

Úřadovna: 2137 So. Lombard Avenue, Cicero, Illinois 60650

Telefon: 656-1117

KONFERENCE O BEZPEČNOSTI A SPOLUPRÁCI V EVROPĚ A ZÁPAS O SVOBODU ČESKOSLOVENSKA

(Projev amerického velvyslance Roberta Frowicka proneseném na banketu 22. května 1988 v hotelu Drake v Oak Brooku — při vzpomínkové oslavě 70. jubilea Československé republiky a 70. let založení Československé národní rady americké.) — Pokračování.

Jednoho dne jsem se sešel s vyslancem Shererem, abychom prošli můj návrh projevu o Osmé zásadě, která žádá respektování národního sebeurčení. Měl tehdy mnoho práce a vyslanec Goldberg byl ve Washingtonu. A tak mi nařídil, abych projev pronesl sám. Byl jsem hluboce pohnut, když jsem byl s to osobně prohlásit před celým shromážděním, jak nepřijatelné je, aby evropští vedoucí státníci slavnostně podpisovali zásady sebeurčení a pak blataně ignorovali své závazky. Použil jsem této příležitosti k tomu, abych zejména soustředil pozornost na Československo a to, že mu není popřána ani troška sebeurčení — ve věcech vnitropolitických a zahraničně politických. A napadl jsem Brežněvovu doktrínu. Se zadostiučiněním jsem zjistil, že můj projev byl několikrát komentován rozhlasem Svobodná Evropa. Také vyvolal pozornost u jiných amerických a evropských sdělovacích prostředků. Tak konečně, říkal jsem si, začínám "něco dělat".

Svůj poslední půlrok v Praze jsem strávil jako chargé d'affaires. V říjnu 1978 přijela zvláště prominentní delegace amerického kongresu k poradám s československým vedením. Delegace zahrnovala senátory Pella, Jacksona, Javitse, Stevense, Hollingse a McClurea. Po povrchní rozmluvě s panem Indrou rozhodla se delegace a já ke schůzce s představitelem Charty 77, což byl v té době poněkud vyzývavý tah. Zorganizoval jsem jednohodinové zasedání s Hanzelkou těsně před jejich odletem presidentovým letadlem. Vzpomínám si, jak jsem čekal na letišti a hovořil s čs. šéfem protokolu, zatím co senátoři měli svůj pohovor. Myslím, že toto setkání vytvořilo precedent pro dost častá setkání vysoko postavených veřejných činitelů s představiteli Charty 77, ke kterým dochází dnes.

Koncem sedmdesátých a začátkem osmdesátých let se vztahy mezi Východem a Západem stále zhoršovaly. Uvolnění ustoupilo zklamání. Sověty využily údobí americké sebekritiky po Watergate a po komunistickém uchvácení Vietnamu. Vedli bezohledné závody ve zbrojení, vtrhli do Afghánistánu a vyvíjeli nesmírný tlak na Polsko v době, kdy vrcholilo hnutí Solidarity — další východoevropský jev, který byl inspirován Závěrečným aktem v Helsinkách. Druhé následné zasedání KBSE v Madridu se konalo v těchto těžkých dobách. Trvalo od roku 1980 do 1983.

Tohoto zasedání jsem se nezúčastnil. V polovině zasedání jsem byl přidělen k americké misi u NATO. Ale opětovně jsem byl přítomen při diskusích o vývoji v Madridu, které měl pro Radu NATO v Bruselu vyslanec Kampelman.

A tak se dostáváme k Vídni, kde předběžná jednání o třetím následném zasedání KBSE začala v září 1986. V té době se blížila svému ukončení Konference o opatřeních pro vytváření důvěry a bezpečnosti a o odzbrojení v Evropě, která se konala ve Stockholmu a byla výplodem Madridského zasedání. Vzešla z ní celá řada vojensky významných opatření včetně nečekané dohody o vzájemných inspekcích na místě. Tato opatření daleko přesáhla skromná opatření pro budování vzájemné důvěry, obsažená v Závěrečném aktu Helsinek. Ale právě tento úspěch stockholmských jednání zvrátil rovnováhu procesu KBSE. Protože žádného obdobného pokroku nebylo dosaženo v otázkách lidských práv a základních svobod.

Z toho důvodu prohlásila americká delegace, že jejím hlavním cílem na vídeňském následném zasedání bude obnovit rovnováhu KBSE dosažením odpovídajícího zlepšení ve východoevropském — zejména sovětském — respektování lidských práv a zásadních svobod. Vedení naší delegace, to jest velvyslanci Zimmermann, Wise a já, jsme navštívili Moskvu v září 1986 a zdůraznili jsme Sovětům, že to bude naším cílem.

Nato jsem vedl porady ve velké většině hlavních měst Evropy. Dvakrát jsem navštívil Prahu, abych mluvil se zahraničním ministerstvem a abych se sešel zvláště s Václavem Havlem a dalšími mluvčími Charty 77. Havlovo tažení bylo zvláštním povzbuzením pro západní diplomaty ve Vídni, stejně jako Sacharovovo ve Vídni a Walesovo v Gdaňsku.

Vídeňské rozpravy KBSE jsou teď v běhu už déle než 18 měsíců. Před asi 10 dny, několik neutrálních a nezapojených zahraničních ministrů se dostavilo ke konferenci, aby předložili návrh na závěrečný dokument. Je to celkem dobrý návrh, pokud jde o problémy lidských práv, ale jeho příliš rozsáhlé části, jednající o vojenské bezpečnosti, zahrnují formulace, které se dalekosáhle rozcházejí s názory Spojených států. Máme tudíž před sebou mnoho obtížného vyjednávání, než dosáhneme vyrovnaných výsledků, které potřebujeme. Naše delegace odhaduje, že se snad podaří přesto uzavřít vídeňská jednání před koncem července.

Pro mne osobně jedním z nejdůležitějších okamžiků vídeňských diskusí bylo pronesení stanoviska Spojených států o sebeurčení. Tak jako v Bělehradě zaměřil jsem je hlavně na Československo a na Brežněvovu doktrínu.

Myslím, že máme ve Vídni příležitost k značnému posílení procesu KBSE. Objektívni okolnosti jsou v přítomnosti

příznivé — s obnovením dialogu mezi Východem a Západem, zejména při schůzkách na nejvyšší úrovni mezi Spojenými státy a Sovětským svazem, s pokusy v Sovětském svazu vyzkoušet možnosti pro glasnost a perestrojku. Události v Afghánistánu, se zahájením odchodu sovětských vojsk tento měsíc, se zdají směřovat k vítězství pro sebeurčení aspoň na periférii Sovětského svazu. Ale vliv Gorbačovových reforem na východní Evropu — a zejména na Československo — bude asi pociťován jen postupně. To je můj odhad a je sdílen Václavem Havlem. A i to předpokládá, že Gorbačov a jeho stoupenci budou mít čas ke konsolidaci svého reformního programu.

Současné směry v sovětských reformách jsou do velké míry v souladu s cíli KBSE a je třeba, podle mého mínění, je povzbuzovat. Závěrečný akt z Helsinek je jedinečným nástrojem pro soustředění pozornosti na konstruktivní cesty, jak otevřít uzavřené společnosti Východu a jak vytvořit příležitosti k tomu, aby se svoboda postupně zakořenila. Věřím, že Tomáš Masaryk — tak jako Václav Havel — by vítal KBSE a pokusil se využít jejího procesu k podpoře událostí, vedoucích ke konečnému obnovení svobody a sebeurčení v Československu.

Závěrem bych rád citoval z řeči, kterou pronesl prezident Masaryk v Praze 4. července 1919 — v prvním roce svého presidentského úřadu po I. světové válce. Mluvil o svém zájezdu do Spojených států v květnu 1918, který zahrnoval jeho návštěvu do Chicaga v tomto měsíci před 70 lety. Řekl: “Měl jsem příležitost navštívit bojiště u Gettysburgu a myslím, že mohu říci, že jsem nebyl nikdy více dojat, a co na mne udělalo nehlubší dojem bylo to, že celé bojiště je dnes jedním velkým musem památníků: každý voják, každý důstojník nebo muž, který tam bojoval a padl, je připomenut buď zvláštním památníkem nebo jménem na společném pomníku. Tak byla uctěna demokracie... A pak jsem přišel k hřbitovu a četl věčné poselství Lincolnovo, četl o oné pravé ‘vládě lidu lidem pro lid’, která nikdy nezmizí z povrchu země. Toto poselství se mne hluboce dotklo a uvědomil jsem si, co americká demokracie znamená... a přijal jsem zásady americké demokracie.”

Z mé strany nehlubším zážitkem v Československu byla návštěva lánského hřbitova, kde jsem jako chargé d'affaires Spojených států v březnu 1979 pronesl krátkou vzpomínku na Tomáše Masaryka u jeho hrobu. Moje žena byla po mém boku. Bylo tam snad 30 nebo 40 místních občanů, kteří se sešli k roční vzpomínce na Masarykovy narozeniny. A bylo tam aspoň stejné množství agentů tajné policie, kteří nás obklopovali. Vzpomínám si, že jsem vyzvedl protiklad mezi tímto prostým hrobem největšího občana Československa v moderní době, ne-li vůbec, a extravagantními pomníky, vztyčenými v posledních letech zemřelým komunistickým vůdcům. Vzpomínám si, že jsem zdůraznil ideály svobody, spravedlnosti a sebeurčení, které Masaryk tak hluboce sdílel s Američany — včetně mne samého. Cítil jsem se hluboce dotčen tak, jako Masaryk v Gettysburgu. Než jsme se svou ženou odešli, potřásl jsme si rukou se skupinou starších žen. Jedna z nich se usmála a zašeptala “Bůh vám žehnej” — slova neznámé starší dámy, která budu pro vždy považovat za svědectví vůle československého lidu mít stálý vztah se Spojenými státy a mít požehnání svobody.

Doufám jenom, že moje skromné příspěvky k našemu společnému americkému a československému zápasu o svobodu a spravedlnost si zaslouží důvěru lidí jako Václav

Havel, jako ta neznámá paní z Lán a jako vy všichni, důvěru, projevenou mi udělením Masarykovy ceny. Doufám, že se mi podařilo “udělat něco”, co něco znamená.

Vzpomínka na říjen dvacátý osmý

J

Jsi má,
ty malá vesničko,
jsi můj,
ty rodný kraji!
Tvá krása nezaniká!
Na místo praporů
ve větru vzpomínek
dnes velká jména vlají:
Masaryk, Beneš
a jméno Štefánika.
V moři dějin,
jak světlo majáku
svoboda bliká.
Byla jsi hrdá,
byla jsi naše,
Československá
republika.
A budeš zas,
až bouře přejde,
velikým květem
ve světovém ráji.
Dnes jména veliká
ve větru vzpomínek
hrdě vlají.

IJK

J

HISTORICKÉ LETOPOČTY

- 808 Založení Říše Velkomoravské
- 1278 26. srpna — Přemysl Otakar II umírá na Moravském poli
- 1348 Založení Karlovy University
- 1378 Smrt Karla IV
- 1458 2. března — byl Jiří z Poděbrad zvolen českým králem
- 1618 Vzbouření českých stavů a začátek 30-leté války
- 1628 Odchod českých protestantů do exilu
- 1648 Vpád Švédů do Čech — čeští studenti vedeni Jezuitem Jiřím Plachým — ubránili Prahu — konec 30-leté války
- 1848 Svatodušní bouře v Praze — počátek boje o občanská, jazyková a kulturní práva Čechů v habsburském mocnářství
- 1918 Konec I. světové války — prohlášení československé nezávislosti — začátek čsl. republiky
- 1938 Mnichov a zrada spojenců — začátek nacistické okupace
- 1948 Komunistický puč a ruská nadvláda
- 1968 Konec “pražského jara” a sovětská invaze a vojenská okupace Československa.

STATISTIKA VYDANÁ ORGANIZACÍ POROBENÝCH NÁRODŮ CHRONOLOGY OF COMMUNIST IMPERIALISM

FIRST FIVE YEARS

- 1917—Soviet Communist State. Created Nov. 8, 1917 following the Bolshevik coup d'état, which overthrew the Provisional Government headed by Anatole Kerensky
1919—Ukraine..... Annexed by the Soviets
1919—Belorussia..... Annexed by the Soviets
1920—Kazakhstan..... Annexed by the Soviets
1920—Aszerbajjan..... Annexed by the Soviets
1921—Armenia..... Annexed by the Soviets
1921—Georgia..... Annexed by the Soviets
1921—Mongolia..... Colonized by the Soviets
1922—U.S.S.R. officially created, December 1922

22-YEAR PERIOD

- 1939—eastern Poland..... Annexed by U.S.S.R.
1940—eastern Romania..... Annexed by U.S.S.R.
1940—northern East Prussia..... Annexed by U.S.S.R.

FIVE-YEAR PERIOD

- 1944—Lithuania..... Annexed by U.S.S.R.
1944—Latvia..... Annexed by U.S.S.R.
1944—Estonia..... Annexed by U.S.S.R.
1944—Poland..... Colonized by U.S.S.R.
1944—Bulgaria..... Colonized by U.S.S.R.
1944—Romania..... Colonized by U.S.S.R.
1944—eastern Finland..... Annexed by U.S.S.R.
1944—Tannu-Tuva..... Annexed by U.S.S.R.
1944—Hungary..... Colonized by U.S.S.R.
1945—Yugoslavia..... Colonized by U.S.S.R.
1945—Albania..... Colonized by U.S.S.R.
1945—East Germany..... Colonized by U.S.S.R.
1945—eastern Czechoslovakia..... Annexed by U.S.S.R.
1945—North Korea..... Puppet state of U.S.S.R.
1945—Kurile Islands..... Annexed by U.S.S.R.
1945—Sakhalin Island..... Annexed by U.S.S.R.
1948—Czechoslovakia..... Colonized by U.S.S.R.
1948—East Berlin... Colonized by E. Germany & U.S.S.R.
1948—(Yugoslavia)..... Left Soviet block; still communist
1948-1949—China..... Client state of U.S.S.R.

26-YEAR PERIOD

- 1950-52—N. Korea invaded S. Korea..... (Failed)
1951—Tibet..... Annexed by China
1954—North Vietnam.... Client state of U.S.S.R. & China
1956—Hungary..... Recolonized by U.S.S.R.
1959—Cuba..... Puppet state of U.S.S.R.
1960-62—(China)..... Left Soviet block; still communist
1962—(Albania)..... Left Soviet block; still communist
1968—Czechoslovakia..... Recolonized by U.S.S.R.

FIVE-YEAR PERIOD

- 1975—South Vietnam..... Annexed by North Vietnam
1975—Laos..... Colonized by Vietnam
1975—Cambodia..... Puppet state of China
1975-76—Angola..... Colonized by Cuba & U.S.S.R.
1975-76—Mozambique.... Colonized by Cuba & U.S.S.R.
1977-78—Ethiopia..... Colonized by Cuba & U.S.S.R.
1977-78—South Yemen..... Puppet state of U.S.S.R.
1978—Afghanistan..... Puppet state of U.S.S.R.
1979—Cambodia..... Colonized by Vietnam
1979—Grenada..... Colonized by Cuba & U.S.S.R.

- 1979-80—Nicaragua..... Puppet state of Cuba & U.S.S.R.
1979-80—Afghanistan..... Colonized by U.S.S.R.
1980—Poland..... Recolonized by U.S.S.R.
1980—Suriname..... Puppet state of Cuba
1983—Grenada..... LIBERATED

Charta 77/40/88 (Z Infochu) SLOVO K 20. VÝROČÍ SRPNA 1988

Když bylo v noci z 20. na 21. srpna 1968 přepadeno pokojně spící Československo armádami pěti států Varšavské smlouvy, byla to největší vojenská operace v Evropě po druhé světové válce. Jejím úkolem bylo upevnit nad naší zemí imperiální nadvládu a zmařit úsilí jejího lidu o politickou obrodu a humánnější společenský pořádek. Proti vůli celé společnosti byla cizími vojsky Československu vnucena vláda mužů, pro něž byl zájem brežněvovského vedení Sovětského svazu důležitější než zájmy vlastního národa, mužů podobně nepovolaných jako ten, který je dosadil. Způsob jejich vlády nepostihl jen desítky tisíc lidí, kteří byli zbaveni svého povolání a všemožně perzekuováni, ani jen ty, jejichž předchozí naděje na lepší a svobodnější život zmařil, ale postihl zhoubně celou společnost, včetně nejmladších generací — ba jsou to možná právě ony, které nesou vnucený nedemokratický systém nejtíž. Obsáhlé morální, duchovní, sociální, politická, hospodářská, kulturní a ekologická devastace naší vlasti, která je bezprostředním následkem okupace z roku 1968, znamená skutečnou národní katastrofu.

Historická událost, jejíž dvacáté výročí si připomínáme, je jednou z těch, jež přímo ovlivňují současnost: dodnes panuje v Československu totalitní vláda byrokracie, opřená o všemoc policii, kterou zásah v roce 1968 obnovil a upevnil, dodnes se svět vyrovnává i s jeho mezinárodními důsledky: pro brežněvovské vedení byl totiž také zkouškou, kam až může ve své hegemonistické politice jít, a stal se tak de facto předehrou pozdější války v Afghánistánu, potlačení polské Solidarity a vůbec politiky hrozeb, která nově otrávila mezinárodní ovzduší a vedla k dalšímu zbrojení.

Dvacáté výročí tohoto bezpříkladného aktu násilí přichází do zvláštní doby. Nové sovětské vedení podrobuje minulou éru rozsáhlé kritice, usiluje o obrodu sovětské společnosti, o zásadní reformu politického a hospodářského systému i o novou zahraniční politiku. Garnitura československých Brežněvů se tím dostává do mezinárodní izolace. Ale nejen to: navzdory verbálnímu imitování Gorbačova se dnes ocitá ve stále zjevnější izolaci i ve vlastní zemi. Jestliže její ideologii a praktiky společnost po dlouhá léta mlčky a pasívně trpěla, jsouc hluboce frustrována okupací a jejími následky, pak dnes už zdaleka tak pasívní není. Naopak: na mnoha stranách lze pozorovat, že lidé už nejsou ochotni nechat si všechno líbit a dusit v sobě své přesvědčení.

Vláda podléhá panice. A čím víc se bojí všeho, co vzniká zdola a spontánně — jako autentický výraz vůle společnosti — tím svévolněji se to snaží potlačovat. Nedokáže se přitom opřít o nic jiného, než o tisíckrát použitý a už nikoho nepřesvědčující argument, že vše, co se vymyká její centrální manipulaci, je takzvaně "antisocialistické". Zakládajíc veškerou svou legitimitu na autoritě Brežněvových tanků, brání se téměř zoufale i jakékoli pravdě o tom, co se stalo před

dvaceti lety. Avšak bez této pravdy není za daného stavu věci myslitelná jakákoli změna k lepšímu.

Vyzýváme proto všechny své spoluobčany, aby setřáslí břímě strachu a svobodně vyjádřili své mínění, včetně svého názoru na intervenci z roku 1968 a na politiku, která z ní vzešla.

Vyzýváme československé vedení, aby se této pravdě nevzpíralo. Pakliže někdo skutečně cizí vojska do naší země pozval, jak se občas oficiálně tvrdí, nechť vystoupí konečně ze zbabělé anonymity, dozná se k tomu a vysvětlí svůj postup. Pakliže nikdo tato vojska nepozval, nechť to je konečně nahlas řečeno. Čím déle bude současná moc popírat pravdu, která je celé společnosti známa, tím hlubší bude její izolace, tím dramatičtější může být budoucí cesta k obrodě a tím větší bude hanba, s níž budou jednou nuceni opustit své funkce ti, kdo — dosazení okupací — dvacet let potlačují tvůrčí potenciál naší společnosti.

Vyzýváme posléze sovětské vedení, aby zrušilo i toto tabu, otevřelo prostor k věcnému zhodnocení událostí z roku 1968 a vyvodilo z něho důsledky. Sovětský svaz by měl přiznat svou spoluodpovědnost za nedávné osudy Československa — a to nejen v zájmu československém, ale i v zájmu věrohodnosti své nové politiky. Nelze okupaci Československa předcházet mlčením jen proto, že Československo nedosvědčilo a pravděpodobně ani nemohlo dosvědčit spravedlnost své věci branným odporem, jak to učinil afghánský lid.

Domníváme se, že dvacetiletí, které nás od roku 1968 dělí, umožňuje odstup dostatečný k tomu, aby tehdejší události byly posouzeny bez vášně a zatrpklosti. Nevyzýváme k pomstě. Vyzýváme pouze k pravdě. Pravda o minulosti a pravda o přítomnosti jsou totiž nedělitelné; bez pravdy o tom, co je, nelze daný stav podstatněji zlepšit.

Praha 14. 7. 1988. *Stanislav Devátý, mluvčí Charty 77*
Miloš Hájek, mluvčí Charty 77
Bohumír Janát, mluvčí Charty 77

Dopis redakci:

Vážená paní Kovářová, New York 25. 9. 1988
předem přijměte od nás mnoho pozdravů z našeho nového domova v New Yorku. Je to právě dnes 4 měsíce ode dne kdy jsme šťastni přistáli na letišti J. F. Kennedyho v N.Y. po 10-měsíčním pobytu v Rakousku.

Vše se nám zdá jako by to bylo včera. Ale již pomalu náš život zde se dostává do správných kolejí. Začátky nového života ať jsou kdekoli na světě, nejsou lehké, ale s pomocí dobrých přátel a lidí, které jsme zde potkali jde vše lépe.

Naši dva synové začali chodit do školy, jsou spokojeni a šťastni. Já s manželem se snažíme o dobrý chod naší rodiny.

Chtěli bychom Vám touto cestou poděkovat za vše co jste Vy, i vaše organizace podnikli pro nás, aby americký konsulát ve Vídni prošetřil znovu naši situaci. Jeho druhé rozhodnutí v měsíci březnu znělo: "USA moji rodinu přijalo." Dobrá věc se tedy podařila a šťastně skončila.

Děkujeme Vám za Vaši projevovou ochotu pomoci lidem, kteří si Ameriku vysnili a vše vypadalo ve smutný konec. Za to, že konec byl šťastný velice vděčíme vám.

Mnoho srdečných díky a pozdravů.

Hana Ochtobec s rodinou

BUDOVATEL

Zdeněk Slavík

V měsíci září uplynulo 40 let od úmrtí Dr. Eduarda Beneše, druhého presidenta Československé republiky.

40 let je dlouhá doba, přesto nic neubrala na sytosti vzpomínky. Zemřel krátce potom, když Komunistická strana v únoru 1948 násilím převzala moc ve státě. Navždy zůstane v mysli a srdci národa jeho poslední, smuteční cesta Prahou. Lidé klekali a plakali. Loučili se s mužem, kterého měli rádi, kterému říkali Budovatel.

Dr. Eduard Beneš společně s Tomášem Masarykem a Rastislavem Štefánikem, zasloužil se o vytvoření samostatného státu Čechů, Slováků a Podkarpatských Rusínů. Léta sloužil svým národům jako zahraniční ministr. Byl uznávaným předním evropským diplomatem. Jeho filosofická díla oceňoval celý kulturní svět.

V roce 1937 jako druhý prezident Republiky Československé nad rakví T. G. Masaryka za nás za všechny tenkrát sliboval, že jeho odkazu věrni zůstaneme.

Po mnichovském diktátu před nacistickou agresí odchází do londýnského exilu, aby společně s dalšími pracoval zde pro zase šťastnější zítřek svých národů.

V květnu roku 1945 vrací se zase do relativně svobodného státu a ve svém presidentském úřadě snaží se o zachování demokracie a nezávislosti naší republiky.

Po jeho smrti nastalo temno našich národů. Komunistická strana rozpoutala v zemi teror a třídní nenávisť. Pošlapala všechny mravní hodnoty, které budoval Tomáš Masaryk a Eduard Beneš.

Mnozí lidé dnes říkají, že první prezident T. G. Masaryk včas zemřel. Aby se nedočkal nacistické okupace a později sovětské okupace. Eduard Beneš tuto dobu byl nucen žít v čele našeho malého státu. Podle mého názoru vždy poctivě usiloval o to, abychom zůstali věrni odkazu Tomáše Masaryka.

Prosíme oznamte včas změnu adresy

Zašlete zdarma ukázkové číslo Věstníku na:

JMÉNO _____

ADRESA _____

PANORAMA — Historické podání o Čechách a Slovácích ve Spojených státech amerických. 328 stránek 7"x10" v angličtině, \$8,00 včetně poštovného. — Czechoslovak National Council of America, 2137 S. Lombard Ave., Cicero, IL 60650-2081.

Náš postoj

Předsednictvo Československé národní rady americké považuje za správné, obeznamenat členstvo Rady a československou veřejnost v Americe se svými základními názory na závažné otázky domácí i mezinárodní, aby bylo jasno, z jakých úvah předsednictvo při svém postupu vychází.

Úvod

Při svých úvahách vycházíme z jasného poznání, že v nynější době komunismus představuje největší ohrožení svobody, spravedlnosti a míru ve světě.

(1) Jsme občany Spojených států

Jako američtí občané považujeme za svoji povinnost, varovat před nebezpečím domácího i mezinárodního komunismu a bránit tomu, aby komunismus, jako poslušný nástroj sovětského imperialismu nepronikal do zemí dosud svobodných, zvláště ovšem do Spojených států samotných.

Proto chceme podporovat vládu Spojených států, tu či onu politickou stranu, veřejné i soukromé instituce, vedoucí jednotlivce veřejného života, tisku, rozhlasu apod., organizace etnických skupin jiných porobených národů atd., pokud usilují o to, aby komunismus nerozkládal základnu svobody, spravedlnosti a sociálního míru v této zemi.

Toto je náš nejnaléhavější úkol.

(2) Jsme československého původu

Pro naši lásku k rodné zemi či k vlasti předků, pro naši lásku k českému a slovenskému národu je osud Československa předmětem naší obzvláštní péče a starostlivosti.

Budoucnost Československa je úzce spjata s osudem všech ostatních porobených národů střední a východní Evropy. Ve všech těchto zemích komunismus připravil lid o svobodu a neovislost. Budoucnost všech těchto porobených národů závisí na vývoji v Sovětském svazu samotném, který ovládá celý prostor středovýchodní Evropy.

Postupné omezování základních lidských práv a upírání spravedlnosti může pokračovat i nadále. Může však také v celé této oblasti dojít k postupnému uvolňování tlaku, jako tomu bylo v Československu před srpnovými událostmi roku 1968. A může také dojít k válce.

Nedojde-li k válce, může vývoj v Sovětském svazu a tím též ve všech porobených národech býti ovlivněn západními vládami v čele s vládou Spojených států.

Pro lásku k Československu je tedy samozřejmé, že se zajímáme o to, jaký je a jaký by měl být postoj západních vlád, především vlády Spojených států, k vládě Sovětského svazu a k vládám porobených národů, aby se přiblížil den svobody a spravedlivého míru.

Vláda Sovětského svazu

Vláda Sovětského svazu je dnes největším mocenským aparátem, sloužícím zlu. Je vybavena mocenskými prostředky dostačujícími k potlačení každého svobodného hnutí - viz. Československo roku 1968. Je také vybavena prostředky dostačujícími ku zničení všeho života na zeměkouli.

Její poměr k satelitům je dán tzv. Brežněvovou naukou o omezené svrchovanosti "socialistických" států. Jejich poměr k ostatnímu světu je dán naukou, dle které celý svět má být zkomunizován buď násilím či rozvratem.

V současné době považuje Moskva za vhodnější prostředek k dosažení tohoto cíle vnitřní rozvrat dosud svobodných společností,

tedy postup zdánlivě mírový, aby tak byla k spánku ukolébána ostražitost nekomunistického světa a cíle bylo dosaženo bez velkých obětí.

Dnešní československá vláda

Komunistická vláda v Československu se svého času dostala k moci hrubým násilím a porušením ústavních zvyklostí; dostala se k moci proti vůli lidu a za účinné podpory Sovětského svazu.

Komunistická vláda v Československu tedy nebyla při svém vzniku a také dnes není vládou zákonitou. Je tedy samozřejmé, že ji neuznáváme za představitelku svrchovaného lidu.

Vláda Spojených států má diplomatické styky s dnešní vládou Československa, měla by si však být stále vědoma skutečnosti, že komunistická vláda Československa je utlačovatelkou, a nikoli představitelkou lidu.

Vlády ostatních porobených národů

Považujeme za prokázané, že vlády všech porobených národů nepředstavují, ani nehájí skutečných zájmů porobených národů. Víme, že vládou nikoli z vůle lidu, ale z milosti Moskvy a že proto slouží především zájmům Moskvy, tj. zájmům samozvané oligarchie komunistické strany Sovětského svazu.

"Détente"

"Détente" je slovo, které dnes stále slyšíme. Znamená uvolnění, zvláště uvolnění mezi Spojenými státy a Sovětským svazem.

Slovem "détente" bývá míněna zahraniční politika Spojených států, která se snaží odstranit třetí plochy mezi oběma veimocemi a tak umenšit nebezpečí atomické války i menších místních konfliktů. Toto má být doplněno zvýšenou výměnou kulturní a hospodářskou.

Tento stav, zvaný "détente", však dosud nenastal!

Mezinárodní komunismus dosud neupustil od svého úmyslu přivodit komunistický řád všude, na celém světě, po dobrém či po zlem, ať se to lidem líbí, nebo ne.

Z knihy Vojty Beneše "T. G. Masaryk" psané před více než 70 léty

Těm, jejichž jedovatá slina v poslední době měla poplavit čistý štít Masarykův, otiskujeme tuto slova Havlíčkova, jak je napsal v r. 1850 ve svém "Slovanu":

"Když pozorujete, že některý muž mající zásluhy o národ a dokázavší již mnohými způsoby své upřímné vlastenectví, v některé věci projevuje jiné smýšlení než vy, varujte se, abyste ho hned proto za nějakého zrádce nepovažovali, abyste hned nějakou hanebnou neb sprostou příčinu této jeho myšlenky nehledali. Přejte každému jeho osobní přesvědčení v některých věcech, neboť možné není, aby všichni lidé smýšleli o všech věcech docela stejně jako podle komanda. Vidíte ze všech stran, jak se štědře protivníci naši odměňují těm, kteří jim pomáhají; my tedy nemožeme takových odměn dávat, alespoň neházejme na své dobrodince kamením a neoplácíme jim nevděkem a urážkami a nepotvrzujeme staré přísloví a pravidlo: že národové jsou obyčejně nevděční ke svým zasloužilým mužům. Ovšem jest pravda, že se zasloužilý vlastenec a opravdový syn svého národa ani žádným nevděkem odehnati ani odstrčiti nedá od plnění svých povinností k národu. Avšak pomyslete, jak trpký musí být cit takového muže, který beze vši odměny jen z pouhé oddanosti pro vás tak dlouho pracoval, a kterému pak za to zaplatíte místo lásky a něžnosti nadávkami a hrubými podezřeními."

VÝZVA SVOBODNÉMU ČESKÉMU A SLOVENSKÉMU TISKU

Ve svém jubilejním 70. roce trvání vzpomíná Československá národní rada americká svých dramatických začátků z dob první světové války a na spontánní obětavou pomoc americké krajanské veřejnosti při vytvoření a začátcích samostatné Československé republiky. Tehdejší prof. Masaryk našel v krajanské Americe nadšenou podporu finanční, morální a i politickou a velký počet dobrovolníků do právě tvořených čs. legií. Nebýt této bezmezné pomoci byl by se Masaryk sotva dopracoval výsledků, které jsou dnes všeobecně známé.

Hlásíme se hrdě k těmto historickým dobám a ke svojí tehdejší spolupráci na nabytí čs. samostatnosti, jakož i k pomoci, kterou jsme štědře poskytli prezidentu Benešovi při zápase o obnovení čs. samostatnosti za II. světové války. Odsuzujeme proto se vši rozhodností neseriózní útoky na první dva československé presidenty, které ve své nevybíravosti a zaujatosti zabíhají tak daleko, že nejen dávají špatné jméno První republice, ale vrhají stín i na samotný charakter celého národa. Oba tito presidenti, v mezinárodním světě respektované osobnosti, se zasloužili o budování státu, jehož osud byl podmíněn jeho nepočetností, demokratickou zásadovostí a zeměpisnou polohou. Je proto nepravděpodobné, že kdokoliv z československých politiků mohl dnešní situaci odvrátit. Současné řetězové neštěstí, ve kterém se Československo nachází, postihlo i mnoho jiných národů a bude postihovat i další, dokud mocní tohoto světa neprohlédnou.

Jako demokraté uznáváme právo každého mít na věc jiný názor a veřejně jej zastávat. Jako demokraté máme také právo žádat slušné vyjadřování, věcnou argumentaci a ohled na city a smýšlení druhých. Hrubost, podezřívání a hanobení nemají místa v demokratické výměně názorů — naopak ji znemožňují a zabraňují vzájemnému porozumění.

Vznášíme proto výzvu na vydavatele a redaktory časopisů v české a slovenské řeči, aby zajistili, že uveřejňované příspěvky bez ohledu na zastávaný názor se budou ve svých výrazech držet v mezích slušné a civilisované diskuse. Jsme příslušníky civilisovaných národů, které při své bohaté historii tolik vytrpěly a jimž bylo tak málo života ve svobodě popřáno. Tyto národy si zaslouží inteligentnější politické debaty, než jakou občas vidíme.

Zajistit tuto úroveň a nepropůjčovat se neslušným výlevům osobní zášti nebo stranické předpojatosti je povinností svobodného tisku.

ČSNRA

Dopis Charty 77 do USA (Z Infochu)

Mr. Ben Parker
Chairman of the Workmen's Circle
1980 South Green Road, Cleveland, Ohio 44121

Vážený pane Parkře,
dozvěděli jsme se o Vaší protestní akci v souvislosti s útokem proti mírovému semináři v Praze dne 18. června. Každý výraz morální podpory je pro nás velmi významný a povzbuzující, a pomáhá vytvářet atmosféru, která dává naději na pokrok na poli lidských práv a míru.

Přijměte proto naše poděkování.

V Praze 27. 7. 1988

Mluví Charty 77:

Stanislav Devátý, Miloš Hájek a Bohumír Janát

Krajané oslavují 28. října

Chicago

Československý-Americký Kongres pořádá velkolepou oslavu 28. října a 70. výročí založení Československé republiky. Pořad bude pěkný a bohatý, zúčastní se hodně organizací jako Sokol, Slovenská Zora, děti a jiné. Slavnost se koná 30. října 1988 v 1:30 odpoledne ve vyšší škole Morton High School East, 2435 S. Austin Blvd., Cicero, Ill. Vstupné — dospělí \$4.00.

Cleveland

Krajaný výbor v Clevelandu ve spolupráci s jinými místními organizacemi pořádá oslavu 28. října v sobotu 29. října v historické budově Bohemian National Hall, 4939 Broadway Ave., Cleveland, OH.

Začátek v 5:30 — večeře se podává v 6:00 (vepřová a knedlík). Po večeři začne bohatý jubilejní program, jako hlavní řečník byl pozván Pavel Pecháček, vedoucí československého programu Voice of America, Washington, D.C.

70 — ČSR 28. ŘÍJEN 1918 — 1988

Československá národní rada americká, oblast Michigan, se spoluprací Sokola Detroit vás srdečně zve na odpoledne československé hudby konané v neděli 23. října 1988 v kulturním středisku Sokola (Sokol Cultural Center), 23600 W. Warren, Dearborn Heights, Michigan 48127. Tel. 979-9563.

Vstupné — předem zaplacené \$5.00, u dveří \$6.00. Studenti a děti \$3.00.

12:00—2:00 obědy podávané Sokolem Detroit (obědy se platí zvlášť).

2:00—5:00 program.

Stánky s pečivem a občerstvením; také s českými a slovenskými knihami, rekordy a suvenýry.

Československý-Americký Kongres pořádá oslavu 28. října a 70té výročí založení Čs. republiky 30. října 1988 v Morton East High School, Cicero, Illinois. Volejte: 656-1117.

POZNAMENEJTE SI DEN

21. LEDNA 1989

Representační Ples

ČSNRA CHICAGO

RITZ-CARLTON HOTEL

Žádáme čtenáře, aby nás informovali, zda jejich vnučka nebo známá měla by zájem se stát debutantkou. Přihlášky se přijímají do 15. listopadu 1988. Volejte úřadovnu ČSNRA — tel. 656-1117.

ČSA

nejstarší bratrská a sesterská podpůrná jednota v Americe

jest připravena poskytnouti vám nejvýhodnější druhy
životních pojistek plně zabezpečujících
vaši ochranu.

Rovněž nabízíme pojistky
poskytující pravidelný starobní důchod
jakož i pojistky hypoteční.

Další informace ochotně podají:

"Pioneer of Fraternal Life Insurance"

CSA PLAZA • 2701 SOUTH HARLEM AVENUE • BERWYN, IL 60402
Telefony (312) 795-5800 — (312) 242-2224

VĚSTNÍK

CZECHOSLOVAK NATIONAL COUNCIL
OF AMERICA
2137 So. Lombard Ave. — Room 202
Cicero, Illinois 60650

FIRST CLASS MAIL

ADDRESS CORRECTION REQUESTED

436

